

IZJAVA ZA JAVNOST
Ljubljana, Zagreb, 25. 5. 2021

Virtualna okrogla miza ob praznovanju evropskega meseca raznolikosti

»Raznolikost in vključenost v izobraževanju«

25th of May: "DIVERSITY and INCLUSION in EDUCATION"

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE AND SPORTS
www.gov.si

Co-funded by
the European Union

EU DIVERSITY MONTH
United in Diversity

Ob praznovanju evropskega meseca raznolikosti, je Listina raznolikosti Slovenija v sodelovanju s hrvaško Listino, 25. 5. 2021 organizirala okroglo mizo »Raznolikost in vključenost v izobraževanju«. Okrogla miza je ena izmed serij dogodkov ob praznovanju, ki jih podpira Evropska komisija, Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike.

Virtualni dogodek sta slavnostno odprla državna sekretarja obeh držav. **Damir Orehovec, državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport**, je v uvodu dejal, da se »vizija MIZŠ že nekaj let udejanja v podpori oblikovanja razrednih skupnosti empatičnih in odgovornih posameznikov in posameznic, ki zmorejo spoštovati in sprejemati raznolikost in na ta način razvijati učečo se skupnost.« Dodal je še, da se na MIZŠ zavedajo svoje soodgovornosti in vloge pri razvoju kritične miselnosti in strpnih posameznikov in posameznic.

Tomislav Paljak, državni sekretar na Ministrstvu za znanost in izobraževanje Republike Hrvaške, je povedal, da je čas pandemije izpostavil veliko neenakosti v izobraževalnem sistemu, tako na Hrvaškem kot tudi po celotni Evropi. Navidezno razviti izobraževalni sistemi so se veliko težje spopadli s pandemijo. A za prihodnost si je potrebno zapomniti, da je za preobrazbo izobraževalnega sistema vzporedno poleg nadgrajevanja infrastrukture, nujno potrebno vnašati tudi novosti iz pedagoške stroke ter upoštevati družbene spremembe. Hkrati pa ne moremo zanemariti nujnosti digitalne preobrazbe izobraževalnega sistema.

Co-funded by
the European Union

Dogodek je moderirala **dr. Sonja Merljak Zdovc**, urednica otroškega spletnega časopisa Časoris in ambasadorica Listine raznolikosti Slovenija.

Marko Strle, ravnatelj Centra za komunikacijo, sluh in govor Portorož je poudaril, da je vključevanje stalen proces ustvarjanja enakih možnosti. Dodal je, da si ne more predstavljati vključujoče družbe, ne da bi hkrati oblikovali posebne pogoje in prilagodili zahteve tistim, ki to potrebujejo. Izpostavil je, da vključujoč izobraževalni sistem ni dober le za otroke s posebnimi potrebami. Z uvajanjem sprememb v izobraževalnem sistemu namenjene prvenstveno otrokom s posebnimi potrebami, prispevamo tudi k izboljšanju izobraževanja za vse ostale. Znanje o prilagajanju procesa otrokom nam pomaga pri prilagajanju izobraževanja po meri vsakega učenca, kar je eno od osnovnih pedagoških načel. Izpostavil je, da so vsi deležniki (učenci, učitelji, starši), v času pandemije pridobili predvsem več moči za vzajemno prilagajanje. Za učence razvili spletno izobraževanje, zagotovili potrebno tehnologijo in pripomočke za delo, vsem otrokom na dom pripeljali kosilo ter odprli vrtece pred vsemi ostalimi. A najpomembnejša pridobitev za zaposlene in učence je zavedanje o pomenu in moči fleksibilnosti kot ključni sposobnosti za premagovanje tovrstnih situacij.

Marjan Smonig iz Ekonomske fakultete je predstavil raznolikost na EF, ki jo obiskuje 25 % študentov (1000 študentov) iz tujine. Imajo tudi mnogo študentov s statusom posebnih potreb, študente z otroki, upoštevajo pa tudi druge raznolikosti. Vključevanje na EF pomeni, da dejstva raznolikosti študentov na fakulteti nikoli ne pozabijo in jo upoštevajo pri odločitvah. Njihov slogan ob sprejemanju novih študentov je »Na EF ni prostora za nasilje in izključevanje« s čimer že ob vstopu novih študentov gradijo kulturo vključevanja, ki je osnova za opolnomočenje študentov. Predstavil je t. i. 4 stebre preko, katerih so v času pandemije pomagali študentom. Po drugem valu je evalvacija pokazala, da študenti potrebujejo še več podpore, zato so preko enega od podpornih stebrov t. i. »SEB PERSONAL«, zaposlili dva klinična psihologa, ki nudita psihološko pomoč slovensko govorečim študentom ter tujcem. Izpostavil je tudi trenutno težavo študentov ob odprtju fakultet, in sicer dejstvo, da 80 % študentov v tem trenutku ne more priti v učilnice, ker v Ljubljani nimajo bivališča.

Goran Popović, ravnatelj OŠ Livada, je povedal, da njegova osebna migrantska izkušnja pomaga pri vodenju šole, na kateri se govori 18 različnih jezikov. Pri tem pa je poudaril, da 90 % otrok na tej šoli nima slovenskih staršev. Izpostavil je, da imajo njegovi učenci podobne težave, kot jih je imel sam, ko je prišel v Slovenijo. Na njihovi šoli je otrokom lažje predvsem zaradi dejstva, da je večina otrok ekonomskih migrantov, kar pomeni, da so si med seboj enaki. Dodal je, da je njegov cilj priprava učencev k vključitvi v slovenski družbeni sistem, ne da bi izgubili svojo lastno identiteto. Povedal je, da se je veliko let trudil spreminjati mišljenja svojih učiteljev o migrantih. Epidemija in spletno poučevanje pa je učiteljem pomagalo, da so pridobili vpogled v družine in s tem boljše razumevanje svojih učencev. Če je bil pred epidemijo ravnatelj tisti, ki jih je silil v spremembe, so v času epidemije glavno gonilo sprememb bili učitelji, ki so čutili potrebo po prilagajanju učencem.

Co-funded by
the European Union

Gregor Deleja, ravnatelj gimnazije Celje - Center je izrazil, da je t. i. "story telling" najboljši način izobraževanja o raznolikosti. Gre za preplet izkušenj z znanjem o različnosti iz prve roke, kar ima veliko večji vpliv na znanje kot učenje iz knjig.

Takšen način učenja gre v prid vsem, tako razredu, šoli kot tudi učiteljem. Opozoril je, da smo v času pandemije pozabili na nadarjene otroke, saj smo se v prvem valu odzivali urgentno in reševali tiste, ki niso imeli tehnične opreme oz. niso imeli podpore doma. Na njihovi šoli je bilo v prvem valu veliko aktivnosti, usmerjenih v graditev skupnosti med starši, učitelji in učenci, kar je bilo ključnega pomena za kasnejši uspeh. Redno so izvajali evalvacije in se z vsemi deležniki veliko pogovarjali. To je bil ključ za boljšo pripravljenost po drugem valu, ko so dopolnili tehnološko opremo, organizirali psihološko podporo, aktivnosti za starše, učitelje in učence v obliki webinarjev. Priporočilo za prihodnjo preobrazbo šolstva pa je, da bi dali večji poudarek na mentorskem učenju, konkretno na prenos izkušenj starejših na mlajše, kar je ključno za razvoj mladega človeka.

Goran Luburić iz Zagreb School of Business je povedal, da so se med ranljivimi skupinami znašli tudi profesorji, saj nekateri niso imeli izkušnje z digitalno tehnologijo. Nekateri so imeli doma otroke, za katere je bilo treba poskrbeti. Profesorji so imeli številne potrebe, ki jih je bilo treba nasloviti. Sprva je bil izziv znižati odpor do digitalnih tehnologij profesorjev in jih naučiti novih načinov interakcije s študenti, pri čemer moraš biti po njegovih besedah veliko bolj kreativen kot pri klasičnem poučevanju. Pravi, da danes večina profesorjev čuti veliko več samozavesti na tem področju.

Boris Jokić, ravnatelj Inštituta za družbena raziskovanja je opozoril na novo ranljivo skupino, ki se je pokazala v času pandemije, in sicer na deklice, ki hodijo na bolj zahtevne gimnazije in so nagnjene k perfekcionizmu. Te so danes na Hrvaškem nagnjene k večji ranljivosti. Na drugi strani pa so se bolj znašli fantje, ki so imeli v preteklosti slabše ocene, so veliko igrali video igrice. Kljub vsemu pa je poudaril, da je pandemija le osvetlila ranljivosti, ki so obstajale že prej. Kljub temu da smo ljudje na splošno zelo odporni in prilagodljivi, pa se je potrebno zavedati, da je prišlo do velikega nazadovanja na t. i. učnem vedenju, to je znižanje motivacije ter upad delovnih navad. V prihodnosti bi morali delati na krepitvi odpornosti otrok ter ponuditi pomoč tistim, ki jo potrebujejo in na področjih, kjer jo potrebujejo. Dotakniti se bomo morali tudi problema ocenjevanja na daljavo. Verjame, da je prihodnost izobraževanja v kombiniranju tradicionalnih načinov z digitalnimi metodami. Za konec je povedal še zanimivost, ki jo je pokazala nedavna raziskava na Hrvaškem. In sicer da je večina hrvaških otrok raje v šoli kot doma. Pred kratkim pa so hrvaški maturanti, ki so jim zadnje dva dni določili šolanje na daljavo, iz protesta celo odšli v šole. To kaže na željo mladih po obiskovanju šole, ki je center družjenja, razvoja socialnih veščin ter duhovnega razvoja in ne zgolj center znanja.

Posnetek dogodka si lahko ogledate tu: [Diversity and Inclusion in Education-YouTube](#)

Co-funded by
the European Union

